

09.06.2014

BİLGİ EDİNME HAKKININ KULLANILMASI BAKIMINDAN 2013 YILINA AİT GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin verileri içeren 2013 yılı raporlarını Şubat ayı içerisinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, aynı maddenin “Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.” hükmü doğrultusunda hazırladığı “2013 Yılı Bilgi Edinme Genel Raporu’nu, 16.04.2014 tarih ve 620 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyunun bilgisine sunulan 2013 Yılı Genel Raporu TBMM internet sayfasında yayımlanmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına 2013 yılı içerisinde toplam **2.784.444** adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.

Bu başvurulardan **2.583.506** adedi olumlu cevaplanmıştır. Böylece kamu kurum ve kuruluşlarınca toplam başvuruların yaklaşık **% 93’üne** olumlu cevap verilmiştir.

Toplam başvurulardan **101.814’üne** kısmen olumlu, kısmen de olumsuz cevap verilmiştir. Bu sayının toplam başvurulara oranı ise yaklaşık **% 4’tür**.

Toplam başvurulardan **94.298** adedi reddedilmiştir. Böylece toplam başvuruların yaklaşık **% 3’üne** olumsuz cevap verilmiştir.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuruların adedi **4.826** olup, bu başvuruların toplam başvuru sayısına oranı yaklaşık **%0,002’dir**.

Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı ise **603** olarak gerçekleşmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan başvuruların her yıl artma eğilimi, bu yıl da devam etmiştir. Bu kapsamda, 2013 yılındaki toplam başvuru sayısı, geçen yıla göre yaklaşık **% 33** oranında artış kaydetmiştir.

Yine 2013 yılında kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi edinme taleplerini karşılama oranı artış göstermiştir. Buna göre, başvuruların 2013 yılında 2012 yılına benzer şekilde **% 90’dan fazla** bir oranda olumlu cevaplandığı görülmektedir. (Bu oran 2004 yılında **%87,9**, 2005 yılında **%86,5**, 2006 yılında **% 86,4**, 2007 yılında **% 79,9**, 2008 yılında **%86,2**, 2009 yılında **%86,8**, 2010 yılında **%81,2**, 2011 yılında **%87,5** ve 2012 yılında da **% 92** olarak gerçekleşmiştir.) Reddedilen veya başka bir deyişle olumsuz cevap verilen başvurular ise **% 3** gibi çok düşük bir seviyede seyretmiştir. (Bu

oran 2004 yılında % 5,1, 2005 yılında % 8,6, 2006 yılında ise % 8, 2007 yılında %7,4, 2008 yılında %7,4, 2009 yılında % 7,5, 2010 yılında % 6,6, 2011 yılında ve 2012 yılında da % 4'tür.) Dolayısıyla reddedilen başvuruların toplam başvurulara oranının ciddi bir şekilde düştüğü görülmektedir.

BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU'NA BAŞVURU SAHİPLERİNCE YAPILAN İTİRAZLAR İLE KURUM VE KURULUŞLARIN GÖRÜŞ TALEPLERİ

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, 2013 yılı içerisinde **32 adet** toplantı yapmıştır.

2013 yılı içerisinde kamu kurum ve kuruluşları, 4982 sayılı Kanun ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin uygulanmasında karşılaştıkları ve tereddüde düştükleri hususlarla ilgili olarak, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na **9 adet** başvuru ile görüş talebinde bulunmuştur.

Yine 2013 yılı içerisinde bilgi edinme başvurusu yapan başvuru sahiplerine kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen cevaplara karşı Kurul'a **2.047 adet itiraz başvurusu** olmuştur. Bu itirazlardan **442** adedi, "**KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşlarca verilen cevaplar yerinde görülmemiştir. İtirazlardan **84** adedi, "**USULDEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde cevap vermeleri sağlanmıştır. İtirazlardan **382** adedi, "**KISMEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların başvuru sahibine verdikleri olumsuz cevapların bir kısmı yerinde görülmemiş; diğer kısmı ise mevzuata uygun olarak değerlendirilmiştir. İtirazların **1.059** adedi hakkında kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden, "**RED**" kararı verilmiştir. İtirazlardan **25** adedi için "**Karar Alınmasına Yer Olmadığı**"na hükmedilmiştir. **44** adet itiraz başvurusu ise itiraz başvurusunun geri çekilmesi, v.b. nedenlerle dosyasına çekilmiştir. Yine itirazlardan **2** adedi için de "**İncelenmeye Alınması**" ara kararı verilmiş olup, bunlar hakkında 2013 yılında nihai karar alınamamıştır.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna 2013 yılında yapılan itiraz başvurularının sayısı 2047 (2012 yılında 1860) iken, aynı yıl idari yargıya yapılan itirazların sayısı 603 (2012 yılında 840) olarak gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda, Kurul'a yapılan itiraz sayısının artarken, idari yargıya yapılan başvuru sayısının geçen yıla oranla düşüş gösterdiği anlaşılmaktadır.